

Halloween

Den 31. oktober er der halloween. Mange tror, at halloween er en amerikansk tradition, men det er faktisk ikke rigtigt.

Traditionen om halloween stammer fra en keltisk festival ved navn Samhain, der blev afholdt for første gang for mere end 2000 år siden i Irland. Samhain er kendt som de dødes fest, da portene til dødsriget stod åbne, og dæmonerne var særligt magtfulde.

Kelterne mente, at på denne sidste dag i året, rejste de døde sig fra graven for at besøge de levende og finde vej til dødsriget. Da halloween opstod i Irland, var det en højtid, der involverede hele samfundet. Denne nat kunne ingen vide sig sikre for de onde kræfter, der var på jorden. Når portene til dødsriget blev åbnet denne nat, gjaldt det om at holde dæmoner og onde sjæle på sikker afstand. Det blev blandt andet gjort med store bål, som vi kender det fra sankthansaften.

Hvis ikke det lykkedes at holde ånderne på afstand, kunne det true hele samfundets orden. Alle var derfor involverede i og opsat på, at aftenen skulle lykkes.

Spørgsmål til teksten

1. Hvor stammer traditionen om halloween fra?
2. Hvad er Samhain kendt som?
3. Hvem fejrede denne højtid, da halloween opstod i Irland?
4. Hvad ville der ske, hvis det ikke lykkedes at holde ånderne på afstand?

Græskar

Halloween kom fra Irland til USA i midten af 1800-tallet. Traditionen med at sætte græskarhoveder ud om natten, stammer fra den keltiske tradition i Irland. Her startede man med at sætte ild til roer og bruge dem som lygter, for at holde ånderne på afstand. De satte også mad på de dødes grave, så de ikke bosatte sig andre steder på jorden. Denne tradition var de dog nødt til at lave om, da USA ikke havde særlig mange roer, som irerne havde i deres hjemland. Derfor valgte man i stedet at bruge græskarret og sætte lys heri den 31. oktober.

Spørgsmål til teksten:

1. Hvornår kom halloween til USA?
2. Hvor stammer traditionen om halloween fra?
3. Hvad brugte man som lygter i Irland?
4. Hvad satte man på de dødes grave - og hvorfor?
5. Hvorfor brugte man pludselig græskar i USA?

Walk'n'Talk

Læs og forstå

Walk'n'Talk

Læs og forstå

Allehelgensaften

Allehelgensaften blandes ofte sammen med halloween, og det har da også sine grunde, da ordet halloween kommer af 'All-Hallow-Even' og betyder faktisk 'alle helgeners aften'.

Allehelgensaften og halloween er dog ikke det samme. Allehelgensaften er altid den første søndag i november og er en mindedag for alle de kristne mennesker, der har mistet livet i det forgangne år.

I Danmark holdes der flere mindehøjtideligheder i kirken, hvor man nævner navnene på alle de mennesker, der er blevet begravet i sognet i det forgangne år.

Spørgsmål til teksten

1. Er halloween og allehelgensaften det samme?
2. Hvornår er det allehelgensaften?
3. Fortæl hvad der sker på allehelgensaften.
4. Hvad nævner man i kirkerne rundt omkring i Danmark på allehelgensaften?

Trick or treat

Nogen tror, at traditionen med 'trick or treat' eller på dansk 'slik eller ballade' stammer fra omkring år 1000, hvor kirken ud gerne ville stoppe traditionen om at stille mad på de dødes grave. Andre mener, at denne skik netop er opstået på baggrund af kelternes mad til de døde. Uanset hvad er denne skik gået fra at høre til de voksne til senere at blive en 'børneleg'.

I dag er Halloween blevet til en hyggelig tradition, hvor børn går udklædt rundt fra dør til dør og siger 'slik eller ballade'. Børnene medbringer en lille pose eller en beholder formet som enten et græskar eller noget uhyggeligt.

De fleste deler slik, chokolade, mandariner eller rosiner ud til børnene.

Spørgsmål til teksten:

1. Hvordan siger man 'trick or treat' på dansk?
2. Fortæl hvad man gør, når børn går rundt fra dør til dør.
3. Hvad har børnene ofte med i hånden?

Walk'n'Talk

Læs og forstå

Walk'n'Talk

Læs og forstå

Udklædning

Som en del af fejringen af halloween i gamle dage, klædte folk sig ud med masker og andre klæder. Man troede, at man på denne måde kunne narre ånderne til at tro, at man også var en opstået ånd, så den ikke ville gøre én noget ondt.

Når vi fejrer halloween i dag, er udklædningen en stor del af fejringen. Nogen laver selv deres udklædning, hvor andre køber det i en butik.

Det er ret populært at være et spøgelse, en zombie, en heks eller et skelet. Nogen gør så meget ud af deres udklædning, at de også har ansigtsmaling i hovedet. Nogen får det også til at ligne, at der løber blod ned fra deres hals, eller laver sår med make-up.

Spørgsmål til teksten

1. Hvorfor klædte folk sig ud til halloween i gamle dage?
2. Hvilke kostumer er ofte populære til halloween?
3. Hvad putter nogle børn i ansigtet?

Zombier

En zombie er et overnaturligt væsen, som vækkes til live i et dødt menneskes krop. En zombies hud hænger i laser og er rådden. Zombier har ofte tøj på, der er gået i stykker, og så går en zombie rigtig mærkeligt. Den slæber ofte benene efter sig, halter og går lidt som en, der ikke er rigtig vågen.

En zombie er meget svær at slå ihjel, netop fordi den allerede er død. Zombien føler ingenting udover sult. Den første zombie-film udkom i 1932 og hed 'White Zombie'. Siden da er der kommet mange flere film og ikke mindst spil med zombier til.

Zombier findes ikke i virkeligheden, men derfor kan man godt være bange for dem alligevel.

Spørgsmål til teksten:

1. Hvordan ser en zombie ud?
2. Hvordan går en zombie?
3. Hvad er det eneste, en zombie føler?
4. Hvad hed den første zombiefilm, og hvornår udkom den?

Walk'n'Talk

Læs og forstå

Walk'n'Talk

Læs og forstå

Varulve

Har du nogensinde læst om en varulv? En varulv er et menneske, der kan forvandle sig til dyr. En varulv er meget farlig og kan finde på at angribe folk og måske endda æde dem. En varulv forvandler sig, når der er fuldmåne. Et menneske kan også blive forvandlet til en varulv, hvis de bliver enten bidt eller kradset af en anden varulv.

Når varulven forvandler sig, får den pels, røde øjne, skarpe tænder og kløer.

Varulve findes ikke i virkeligheden, men kan opleves i mange bøger, film og spil. Måske kender du professor Lupus fra Harry Potter filmene? Eller Eddie fra Dennis Jürgensens børnebøger i Freddie-serien?

Spørgsmål til teksten

1. Hvad er en varulv for noget?
2. Hvornår forvandler en varulv sig?
3. Hvad sker der med varulven, når den forvandler sig?
4. Kender du nogle film, bøger eller spil med varulve?

Goliat-edderkoppen

Goliat-edderkoppen er verdens største edderkop. Den kan måle op til 30 centimeter fra ben til ben og veje op til 175 gram. Den har to gifttænder, der kan blive op til 2,5 centimeter lange. Tænderne er lange nok til at trænge igennem menneskers hud. Giften i edderkoppens bid er dog ikke dødeligt for mennesker. Et bid fra en goliat-edderkop vil føles lidt som et bistik.

Goliat-edderkoppen lever i de nordlige egne af Sydamerika. Den bor i skove, hvor den lever i huler og huller, hvor den enten selv udgraver eller overtager en hule fra andre dyr. Goliat-edderkoppen laver ikke et spind, men løber efter sit bytte på samme måde som en løve. Derfor kaldes den en jagt-edderkop. Den jager og spiser dyr som mus, frøer, øgler, små fugle og orme. Goliat-edderkoppen ser utrolig dårligt, selvom den har otte øjne.

Spørgsmål til teksten:

1. Hvad hedder verdens største edderkop?
2. Hvor lange kan goliat-edderkoppens gifttænder blive?
3. Hvad spiser en goliat-edderkop?
4. Hvor mange øjne har en goliat-edderkop?

Walk'n'Talk

Læs og forstå

Walk'n'Talk

Læs og forstå

Lav en græskarlygte

Det skal du bruge:

Et græskar, en sprittusch, en lille kniv, en saks, et motiv til ansigt, atamon, knappenåle, husholdningssprit og lys.

Sådan gør du:

1. Klip dit motiv til græskarret ud med en saks.
2. Sæt motivet fast på græskarret med knappenålene.
3. Tegn med sprittusch rundt om dit motiv.
4. Tegn med sprittusch, hvor låget skal være på græskarret.
5. Skær låget ud og skrab græskarkerner og indholdet ud.
6. Skær motivet på dit græskar ud.
7. Fjern overskydende sprittusch med husholdningssprit.
8. Smør græskarret med atamon indvendigt.
9. Sæt lys i dit græskar.

Spørgsmål til teksten

1. Nævn fire ting du skal bruge for at lave en græskarlygte.
2. Hvad skal man gøre først?
3. Hvad skal du bruge sprittuschen til?
4. Hvad er det sidste du skal gøre?

Spøgelseser

Findes der mon spøgelseser? Det kan man ikke give et helt rigtigt svar på. Nogle mennesker mener, at de har set eller mærket et rigtigt spøgelse - Men der er ikke beviser for, at de findes.

Måske er spøgelseser en ånd fra et menneske, der er død, men som ikke rigtig kan finde hvile eller har noget, de ikke har afsluttet ordentligt. Et spøgelse er gennemsigtigt, og hvis de er tilstede, vil der føles koldt omkring dem.

Nogle mener også, at huse kan være hjemsøgte, og at der bor spøgelseser i dem.

Der findes mennesker, som mener, at de kan få kontakt med spøgelseser. En sådan person kaldes et medium eller et synsk menneske. Denne person kan hjælpe levende mennesker med at få kontakt til spøgelseser, men dette har man heller ikke beviser for at være rigtigt.

Mange mennesker kan godt lidt at høre historier eller se film med spøgelseser, fordi de kan lide at blive forskrækket.

Spørgsmål til teksten:

1. Findes der beviser for, at der findes spøgelseser?
2. Hvad er et spøgelse måske?
3. Hvordan ser et spøgelse ud?
4. Hvem kan måske få kontakt til spøgelseser?

Walk'n'Talk

Læs og forstå

Walk'n'Talk

Læs og forstå

Vampyr

Verdens mest kendte vampyr er nok Grev Dracula. Han er kendt som en høj tynd vampyr med sort hår. Han har en sort kappe på, og hans hud er kridhvid. Hans øjne og læber er blodrøde. Den første bog med Dracula blev udgivet i 1897 af Bram Stoker. Efter denne bog levede figuren videre i mange andre film, bøger og tegneserier. En vampyr kan både være en mand og en kvinde og også både barn og voksen. En vampyr ligner et helt almindelig menneske med meget bleg hud - og det er netop derfor, vampyrer er så farlige, fordi de er svære at kende. En vampyr tåler ikke sollys, men ser til gengæld rigtig godt om natten. Vampyren har lange spidse hjørnetænder, som den ofte bider andre i halsen med. En vampyr kan ikke ses i et spejl og hader hvidløg og kors.

Spørgsmål til teksten

1. Hvad hedder verdens mest kendte vampyr?
2. Hvornår blev den første bog om Dracula udgivet?
3. Hvordan ser en vampyr ud?
4. Hvad kan en vampyr ikke lide?

Hekse

I gamle dage gik man ikke til lægen, hvis man var syg, man gik i stedet til kloge mænd og koner. Her kunne man også få hjælp til andre problemer og spørgsmål. Det kunne præsterne i gamle dage ikke lide, og disse præster havde meget magt. De mente ikke, at det kunne passe, at disse kloge mænd og kvinder kunne gøre folk raske, og derfor måtte de bruge magi - og magi var noget, fanden havde skabt! Derfor skulle de dø, fordi de var farlige. I 1486 udkom en stor tyk bog ved navn 'Hekse-hammeren'. I bogen stod der alle mulige ting om hekse. Der stod blandt andet, at de var svage kvinder, som var blevet lokket af djævelen. Derfor blev folk også meget bange for hekse.

Man mener også, at hekse kunne forvandle sig til dyr, så andre ikke kunne kende dem. Det kunne både være katte, ugler eller mus.

Engang dræbte man faktisk nogle kvinder, fordi man troede, at de var hekse.

Spørgsmål til teksten:

1. Hvem gik man til i gamle dage, hvis man var syg?
2. Hvad synes præsterne om disse kloge mænd og kvinder?
3. Hvilken bog udkom i 1486?
4. Hvilke dyr kan hekse forvandle sig til?

Walk'n'Talk

Læs og forstå

Walk'n'Talk

Læs og forstå